

Västra Ramlösa skola

Helsingborgs stads skolor

Handlingsplan för Krishantering Hot och våld

**Västra Ramlösa skola
2017-2018**

Innehållsförteckning

Stödgruppen på Västra Ramlösa skola	sid 3
Stödgruppens telefonlista	sid 3
Stöd och Hjälp	sid 4
A. Om någon elev mister livet, <u>under skoltid</u>	sid 5
B. Om någon elev mister livet, <u>utanför skoltid</u>	sid 6
C. Om elev mister nära anhörig	sid 7
D. Om någon personal mister livet, <u>under arbetstid</u>	sid 8
E. Om någon personal mister livet, <u>utanför arbetstid</u>	sid 10
F. Om någon personal drabbas av svår sjukdom	sid 11
G. Allvarlig olycka på/utanför skolan med flera inblandade	sid 12
H. Om elev drabbas av svår sjukdom/skada	sid 14
I. Allvarlig olycka på skolan	sid 15
J. Om katastroflarmet går	sid 16
K. Rutiner för hot och våld	sid 17

Bilagor

- Barn och katastrofer – Rädda Barnen sid 18
- Litteraturlistor sid 19

Stödgruppen på Västra Ramlösa skola

Henrik Gustafsson	Rektor
Lena Svensson	bitr. rektor
Harriet Enert-Ellfjord	skolsköterska
Elisabeth Håkansson	klasslärare år 4-6
Ulrika Svenhag	förskollärare år F-3
Susanne Pedersen-Boman	bildlärare
Mia Nordström	kurator
Bo Sörensen	vaktmästare
Lisa	skolpsykolog

Samman kallande i stödgruppen är Henrik och Lena

Är skolledningen inte närvarande sammankallar Susanne P-B och därefter Elisabeth H.

Presskontakt har Henrik, Elisabeth H samt verksamhetschef Matz Ingvarsson

Stödgruppens telefonlista

	Skolan	Bostad	Mobil
Henrik Gustafsson Rektor	073 1545858		073 1545858
Lena Svensson	073 2311774		0732311774
Harriet Enert-Ellfjord	10 51 01		073 340 23 13
Elisabeth Håkansson	10 51 07	29 24 33	073 383 96 56
Ulrika Svenhag	10 52 76	29 05 54	076 812 21 23
Susanne Pedersen-Boman	070 674 96 65		073 390 12 71
Lisa			
Bo Sörensen	070 340 49 42		072 233 07 99
Mia Nordström			

Stöd och hjälp

Räddningstjänsten	I nödsituation Polis Brandförsvaret		SOS 112 vx 114 14 vx 21 50 00
Västra Ramlösa skola	Rektor	Henrik Gustafsson	0731545858

	Vaktmästare	Zsolt Schwabli Bost.	070-671 62 68 042-18 16 16
	Vaktmästare	Bo Sörensen Bost.	070-340 49 42 0722 33 07 99
Centrala Elevhälsan	Psykolog	Lisa	
	Skolsköterska	Harriet Enert- Ellfjord	042-10 51 01 042-22 12 50 0733 40 23 13
	Skolläkare	Cecilia Wiss- Menke	0732311789
	Kurator	Mia Nordström	
SFF	Verksamhetschef	Matz Ingvarsson	0709905632
Fastighetsförvaltare	Kärnfastigheter	Linn Larsson	072-9748384
Kyrkan	Adolfsbergskyrkan		042-15 02 35
Feelgood			042-26 63 70
POSOM	Kommunens Kriscenter	Ann-Christine Cederquist	042-10 69 55
Rädda Barnen		www.rb.se	042-21 98 59

A. Om någon elev mister livet, under skoltid

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Medicinsk första hjälp. Tillkalla ambulans(112) skolsköterska och polis	Omedelbart	Vuxen närvarande	Lämna inte eleven
2	Kontakta rektor	Omedelbart		
3	Kontakta föräldrarna	Omedelbart	Rektor	Personligen, med tillstånd av polisen. Krispärm finns i varje arbetslag
4	Stödgruppen samlas	omedelbart	Rektor	Samling i konferensrummet
5	All personal på skola samlas för information om vad som har hänt och vad som ska göras	Inom den första timmen	Rektor och stödgrupp	
6	Berörd klass informeras. Låt eleverna få god tid att prata om vad som hänt	Inom den första timmen	Rektor och stödgrupp. Ev. mentor	Krisgruppen finns som resurs
7	Samtliga klasser informeras	Inom de första timmarna	Undervisande lärare	Kom ihåg elever och personal som inte är närvarande. Klasslista ska finnas i krispärmen
8	lordningställande av minnesrum i konferensrummet	Inom första timmarna	Stödgruppen	Krislåda finns i personalrum
9	Flaggning	Efter information till elever och personal	Vaktmästare	
10	Kontakt med massmedia	Vid behov	Rektorer	Alt. Elisabeth.Håkansson, Susanne P.B
11	Den döde elevens föräldrar kontaktas för att ta del av vad skolan gör		Mentor, rektor och någon från stödgruppen	
12	Minnesstund	Efter någon dag	Stödgruppen. Rektor medverkar	Präst kan kontaktas. Samråd med den avlidnes föräldrar.
13	Begravning. Kamrater och personal kan delta vid begravning		Stödgruppen	Rådgör med föräldrarna

B. Om någon elev mister livet, utanför skoltid

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Den som får informationen om ett dödsfall informerar rektor.	Omedelbart.		
2	Stödgruppen sammankallas	Omedelbart	Rektor.	
3	All personal på skolan samlas för information	Inom de första timmarna	Rektor	
4	Berörd klass informeras	Inom de första timmarna	Rektor/mentor	Kom ihåg icke närvarande klasskamrater
5	Samtliga klasser informeras	Inom de första timmarna	Mentor/undervisande lärare	
6	lordningsställande av minnesrum i konferensrummet	Inom de första timmarna	Stödgruppen	Krislåda finns i personalrum
7	Flaggning	Efter information till elever och personal	Vaktmästare	
8	Kontakt med den avlidnes familj	I nära anslutning	Rektor	Anhöriglistor i krispärm
9	Minnesstund	Efter någon dag	Stödgruppen. Rektor och mentor medverkar	Präst kan kontaktas. Samråd med den avlidnes föräldrar.
10	Begravning. Kamrater och personal kan delta		Stödgruppen	Rådgör med föräldrarna
11	Kontakt med den avlidnes familj.	Återkommande	Mentor/ stödgrupp	

C. Om elev mister nära anhörig

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Rektor informeras + kurator och skolsköterska		Den vuxne som först får beskedet	
2	Samråd med eleven om hur klassen ska informeras		Mentor/ kurator/ skolsköterska	Stödgruppens resurser utnyttjas vid behov. Tänk på respekten och integriteten för den drabbade familjen.
3	Samtal med den drabbade eleven		Mentor/ kurator/ skolsköterska	Stödgruppens resurser utnyttjas vid behov

D. Om någon personal mister livet, under arbetstid

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1.	Medicinsk första hjälp. Tillkalla ambulans (112), skolsköterska och polis.	Omedelbart.	Närvarande vuxen.	Lämna inte personen.
2.	Kontakta rektor	Omedelbart		
3.	Kontakta nära anhörig.	Omedelbart	Rektor	Personligen
4.	Stödgruppen samlas.	Omedelbart	Rektor/Ledning/ Ledningsgrupp	Samling på expeditionen.
5.	Informera verksamhetschef	Inom den första timmen	Rektor/Ledning/ Ledningsgrupp	
6.	Information till alla personal.	Inom den första timmen i matsalen.	Rektor och stödgruppen	Information vad som har hänt och vad som ska göras.
7.	Närvaroförteckning	Inom den första timmen i matsalen.	Rektor och stödgruppen	Kontrollera att ingen personal saknas och inte nåtts av infon.
8.	Stödgruppen träffas	Inom de första timmarna.	Rektor	Planera hur närmst berörda barn ska informeras och hur verksamheten ska organiseras. Bedömning av vilka stödinsatser som behövs för personal och barn.
9.	Samtliga klasser informeras.	Inom de första timmarna	Undervisande lärare och stödgruppen.	Kom ihåg elever och personal som ej är närvarande
10.	Iordningsställande av minnesrum.	Inom de första timmarna i konferensrummet.	Stödgruppen	Krislåda finns i personalrummet.
11.	Flaggning	Efter information till elever och personal.	Vaktmästare	
12.	Kontakta med massmedia.	Vid behov.	Rektor/ Verksamhetschef	

13.	Nära anhörig kontaktas och får ta del av vad skolan gör.		Rektor	
14.	Begravning		Stödgruppen	Rådgör med nära anhörig om personal och elever kan delta.
15.	Stödgruppen träffas	Vid lämpligt tillfälle efter det akuta skedet.	Rektor/Ledning	Bedöma den rådande situation och hur den hanteras vidare.

E. Om någon personal mister livet, **utanför arbetstid**

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1.	Den som får information om ett dödsfall informerar rektor.	Omedelbart		
2.	Stödgruppen träffas	Omedelbart	Rektor/Ledning	
3.	All personal på skolan samlas för information.	Inom de första timmarna.	Rektor/Ledning	Matsalen
4.	Berörd klass informeras.		Rektor/Ledning	
5.	Samtliga klasser informeras.	Inom de första timmarna.	Mentor.	
6.	Flaggning.	Efter information till elever och personal.	Vaktmästare	
7.	ordningsställande av minnesrum.	Inom de första timmarna.	Stödgruppen	Krislåda finns i personalrummet.
8.	Kontakt med den avlidnes familj.	I nära anslutning.	Rektor	
9.	Begravning.		Stödgruppen	Samråd med anhöriga om personal och elever kan delta.
10.	Kontakt med den avlidnes familj.	Återkommande	Rektor	

F. Om någon personal drabbas av svår sjukdom

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1.	Samråd med berörd person om vad som skall informeras.		Rektor.	
2.	Stödgruppen informeras.		Rektor.	
3.	Berörda klasser informeras.		Mentor.	
4.	Kontakt med den sjuke och dennes familj.	Regelbundet.	Rektor.	

G. Allvarlig olycka på/utanför skolan med flera inblandade

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Medicinsk första hjälp Larma 112 Tillkalla skolsköterska	Omedelbart	Vuxen närvarande	Lämna inte de skadade
2	Kontakta rektorn	Efter steg 1	Vuxen närvarande	
3	Stödgruppen samlas	Så snart som möjligt	Rektor	Samling på rektorns rum
4	All personal på skolan samlas för kort information om vad som har hänt och vad som skall göras	Inom den första timmen	Rektor och stödgrupp	Rektorns rum
5	Lista upprättas över vilka som var med vid olyckan och var de befinner sig		Stödgruppen och kanslipersonal	Deltagarlista upprättas vid all aktivitet utanför skolan och lämnas till receptionen innan avfärd. Vid olycka avdelas en person till att upprätta lista över skadade och vilket omhändertagande personen fått
6	Information om lycka till anhöriga	Inom den första timman	Stödgruppen	Krispärmen finns i kansliet
7	Kontakt med massmedia	Vid behov	Rektor/Verksamhetschef	
8	Om inget annat beslutas är matsalen samlingsplats för anhöriga och icke skadade		Stödgruppen	
9	Berörda klasser informeras. Eleverna behöver tid på sig att prata om vad som hänt.	Inom de första timmarna	Stödgruppen och berörda lärare	

10	Samtliga klasser informeras. Eleverna behöver tid på sig att prata om vad som hänt.	Inom de första timmarna	Mentor	Stödgruppen finns som resurs
11	Vid behov upprätta stödåtgärder de följande dagarna.	Dagen efter	Rektor och stödgruppen	

H. Om elev drabbas av svår sjukdom/skada

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Underrättar någon i stödgruppen och rektor	Så snart som möjligt	Den som fått informationen	Efter samtycke från föräldrar/vårdnadshavare
2	Stödgruppen sammankallas tillsammans med klassläraren	Så snart som möjligt	Rektor eller den från stödgruppen som fått informationen	Efter samtycke från föräldrar/vårdnadshavare
3	Diskussion och beslut om hur och av vem, barnen i klassen och övrig personal, ska informeras	Efter föräldrars/vårdnadshavares önskemål	Stödgruppen och klassläraren	Efter samtycke från föräldrar/vårdnadshavare
4	Stöd till klasslärare	Vid behov	Elevhälsan	

I. Allvarlig olycka på skolan

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Ge första hjälpen, påkalla hjälp	Omedelbart	Vuxen närvarande	Lämna inte den/de skadade
2	Tillkalla ambulans eller polis, ring 112	Omedelbart	Annan närvarande vuxen	Vid hjärt- och lungräddning avlös varandra tills ambulans kommer
3	Informera någon i stödgruppen	När ambulanspersonal tagit över	Vuxen närvarande	
4	Stödgruppen samlas, eventuellt med klasslärare	Omedelbart	Den från stödgruppen som fått informationen	
5	Föräldrar/vårdnadshavare informeras	Omedelbart	Någon från stödgruppen/ klassläraren	Gäller olyckan en elev är det bra om klassläraren är den som informerar familjen
6	Personal får information och fakta om händelsen och vilka åtgärder skolan vidtar under dagen	Inom de första timmarna	Stödgruppen	
7	Klassen/gruppen informeras	Inom de första timmarna	Klassläraren/mentor	Stöd kan fås av stödgruppen
8	Om massmedia kommer till platsen hänvisas de till stödgruppen		All personal på skolan	Information lämnas endast av den av stödgruppen utsedd person
9	Bedömning av vilka åtgärder som behöver sättas in de närmast dagarna	Följande skoldag	Stödgruppen	Exempel på åtgärder: klassrumssamtal/ samtal med gruppen och samtal med särskilt berörda elever eller delar av personalen

J. Om katastroflarmet går

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Sätt på radion på P4 där lokalradion informerar.	Omedelbart	All personal	OBS endast P4
2	Gå in på kommunens hemsida www.helsingborg.se	Omedelbart	Rektor	
3	Stödgrupp och hemsidoansvarig på skolan kallas	Snarast	Rektor	
4	Information till övrig personal	Snarast	Stödgruppen	
5	Västra Ramlösa skolas hemsida uppdateras via vår webbredaktör	Under dagen	Hemsidoansvarig på skolan	

K. Rutiner för hot och våld

	Åtgärd	När	Ansvarig	Kommentar
1	Berörd personal beger sig till platsen där situationen har uppstått och ingriper på lämpligt sätt	Omedelbart	Berörd personal	Utsätt inte dig själv för fara
2	Larma polis/ambulans på 112	Vid behov/ omedelbart	Den/de närvarande eller utsedd person	Uppge adress
3	Försök skydda den angripna tills polis/ambulans kommer	Omedelbart	Den/de närvarande	Försök inte med våld hålla kvar angriparen
4	Möt upp polis/ambulans	Omedelbart	Den/de närvarande eller utsedd person	
5	Ta hand om den angripna, som inte ska lämnas ensam	Omedelbart	Den/de närvarande eller utsedd person	
6	Meddela tjänstgörande chef	Omedelbart	Den/de närvarande eller utsedd person	
7	Meddela anhöriga	Omedelbart	Tjänstgörande rektor eller tjänstgörande personal	
8	Erbjuda professionell krishjälp till de berörda	Så snart som möjligt	Rektor	
9	All inblandad personal träffas för att prata igenom vad som har hänt	Samma dag eller senast dagen efter händelsen	Rektor	
10	Någon följer med den angripna hem	Vid behov	Rektor	
11	Informera arbetslag	Snarast	Arbetsledning	
12	Sköta presskontakter	Vid behov	Rektor el. utsedd person	
13	Arbetsmiljöverket underrättas	Snarast	Rektor	Vid svåra incidenter
14	Arbetskadearmälän/ tillbudsarmälän (LISA)	Snarast	Den angripna	Armälän vidarebefordras till Försäkringskassan, Feelgood och Arbetsmiljöverket
15	Polisanmälän	Snarast	Arbetsplatsen	

Bilagor

Rädda Barnen - Barn och katastrofer Om hur vuxna kan hantera barns reaktioner och frågor

Nedan följer några råd kring hur vi som vuxna, föräldrar, lärare, förskole- och fritidshemspersonal kan hantera barns reaktioner och frågor.

1. Först och främst, ta tid till barnen. Tänk på att barnen är upprörda och/eller påverkade av vad som hänt. Speciellt gäller detta barn med egna/andra upplevelser av sorg, separation och tidigare upplevelser av katastrofer.
2. Tänk på att barn reagerar olika beroende på ålder, personlighet, mognad och tidigare livserfarenheter.
3. Barn uttrycker det de har inom sig när det ges möjlighet till att uttrycka sig och när de märker att deras känslor och uttryck kan tas emot.
4. Kom ihåg att det är lika viktigt hur du är och verkar gentemot ett barn som vad du säger. Vad du kommunicerar av lugn, säkerhet och trygghet är det allra viktigaste.
5. Lämna inte barnen ensamma framför TV:n, eller låt barnen ensamma titta i tidningar som förmedla starka bilder. Sitt med istället, och "översätt" vuxeninformationerna så att den passar barnets ålder. Lyssna efter barnets frågor, både de som uttalas och de som uttrycks på andrasätt, t ex i teckningar eller i barnets uppträdande. Det viktigaste är att bara vara där och ta emot barnets tankar, och att svara på frågor på ett enkelt och begripligt sätt. När man inte vet, är det OK att säga "jag vet inte jag heller". Vi vuxna måste inte ha alla svar, utan barn och vuxna kan resonera sig fram till frågor och svar tillsammans. Om inte barnet själv för det på tal, undvik frågor på sängkanten av typen: "Är du rädd att detta också ska hända oss?" Sådana frågor säger mer om din egen oro.
6. Hjälp barnen att uttrycka sig, skriva, rita teckningar, och prata av sig. Tidigare rädslor kan i detta sammanhang väckas till liv och starka reaktioner måste få ta tid att bearbetas. Att så snabbt som möjligt komma åter i vardagliga rutiner är en hjälp i bearbetandet av en katastrof.

Litteraturlista

För förälder:

- Atle Dyregrov Rädda barnen **Små barns sorg**

För personalen

- Allmänna Barnhuset **Vad gör vi i skolan när det händer**
- Björklund, Lars & Eriksson Bernt **Barnet i mötet med livets mörka sidor**
- Beck - Friis, Barbro & Ewald, Erik **Livets gåva och gräns**
- Dyregrov & Raundalen **Sorg och omsorg**
- Dyregrov, Atle **Barn i sorg**
- Dyregrov, Atle **Beredskapsplan för skolan**
- Dyregrov, Atle **Att ta avsked**
- Dyregrov, Atle **Katastrofpsykologi**
- Einerstam, Gerd & Hiort af Ornäs, Ingrid **Mitt i livet händer att döden kommer**
- Ekvik, Steiner **Skolan och elever i sorg**
- Hoffman, Alice **En helt vanlig familj**
- Jonsson, Stig & Hagström, Annika **En bro över mörka vatten**
- Lewis, C.S. **Anteckningar under dagar av sorg**
- Peters, Cyndee **Timme för timme, dag för dag**
- Petri, Birgitta **Fundera tillsammans**
- Rehnstam Marie **Att vara ledare vid krissituation ***
- Rehnstam Marie **När klassen berörs av dödsfall ***
- Sjögren, Vivi-Ann & Slotte Kristina **Mamma är död**
- Zachert, Christel och Isabel **Vi möts i himlen**

För barn och ungdomar

- Coerr, Eleonor **Sadako och de tusen papperstranorna**
- Donnerly, Elfie **Hejdå farfar, viskade jag**
- Fagerholm, Tove & Långström, Helena **Dikt till dig**
- Hallqvist, Britt G **Bönbok för barn**
- Lindgren, Astrid **Mio, min Mio**
- Lindqvist, Marita **Malena och glädjen**
- Mundy, Michaelene **Visst får du gråta**
- Möller, Cannie **Liv och döden**
- Phipson, Joan **Pojken och albatrossen**
- Pohl, Peter & Gieth, Kinna **Saknar dig, jag saknar dig!**
- Reuterswärd, Marie **Dagar med knubbe**
- Skeie, Eyvind **Sommarlandet**
- Stark, Ulf & Höglund, Anna **Kan du vissla Johanna**
- Thun, Margareta & af Enehielm, Chris **Ängelungen**
- Linn Persson, Gunilla **Allis med is**
- Margareta J Runvik **Min pappa ville inte leva**